

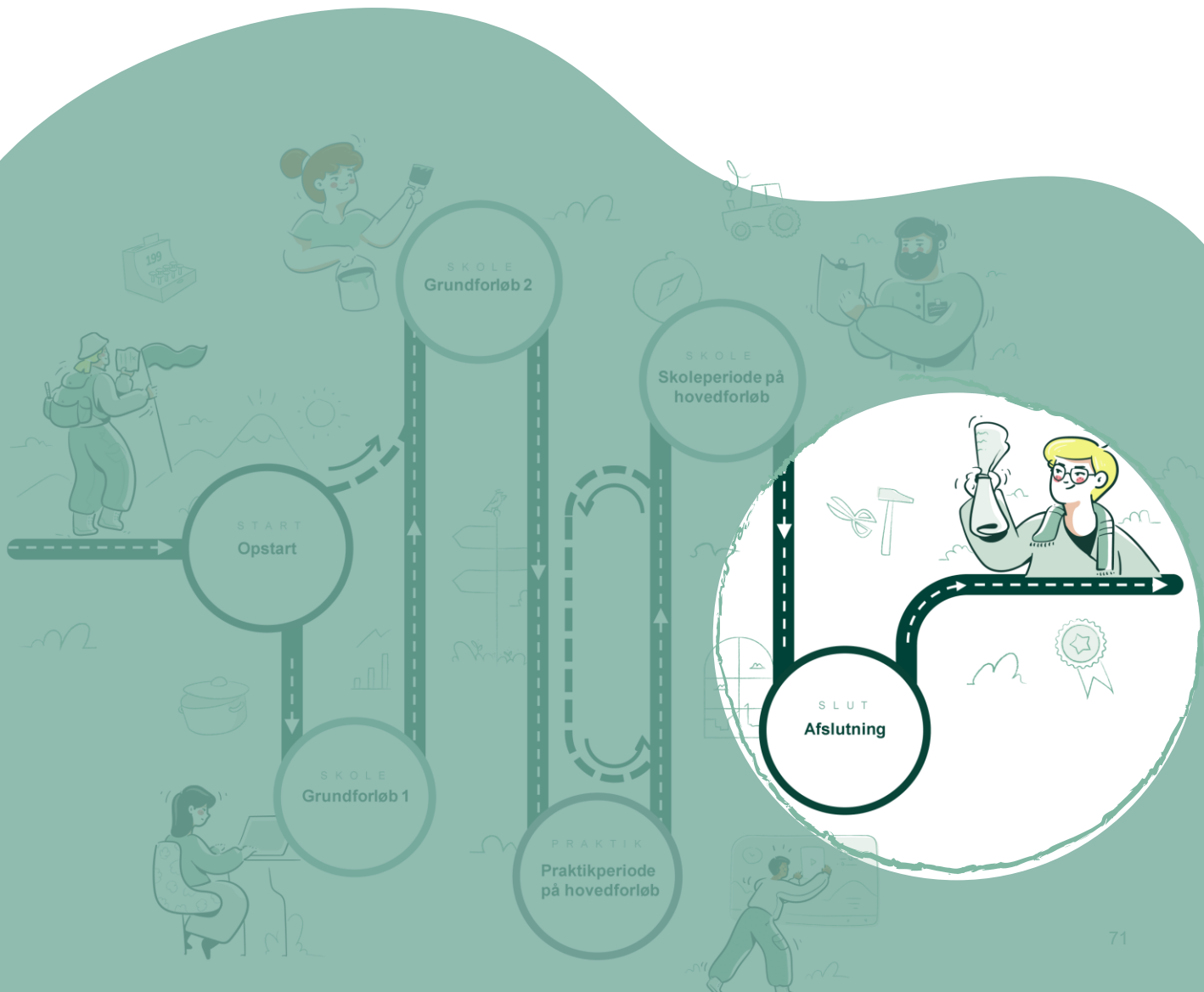
Afslutning

Hvad understøtter en god afslutning på erhvervsuddannelser?

Undersøgelsen peger på, at afslutningsritualer kan have en positiv betydning for elevernes faglige identitet og stolthed. Samtidig er erhvervsuddannelsernes skoleforløb præget af hyppige skift, så elevernes tilhørsforhold til skolen begrænses i perioder – særligt hen mod afslutningen. Det kan derfor være særligt relevant for eleverne med løbende fejring og markeringer.

Undersøgelsen peger på, at et godt undervisningsmiljø kan understøttes af løbende fejring og markeringer og af selve afslutningen på uddannelse. På de kommende sider præsenteres god praksis for afslutning:

1. **Fejring og markeringer løbende efter skoleforløb**
2. **Den store afslutning**

Afslutning er ikke kun den store afslutning, når eleven er udlært – men også markeringer af overgange undervejs

1. Løbende fejring og markeringer af overgange

Grundet erhvervsuddannelsernes vekslende forløb med mange overgange kan det være særligt relevant at afholde løbende fejring eller markeringer, når de enkelte skoleforløb afsluttes. Det kan eksempelvis være i forbindelse med udstedelse af beviser for gennemført grundforløb (jf. §77 i bekendtgørelsen).

Eleverne ønsker, at der er fokus på at få afsluttet et kapitel med de elever, der har været med på den pågældende del af "uddannelsesrejsen", på en ordentlig måde, samt at skabe engagement og motivation for det videre forløb. Det letter 'genstarten' på den næste del i uddannelsesrejsen for eleven.

Særligt de yngre elever efterspørger festlige arrangementer, når de afslutter de enkelte skoleforløb.

2. Den store afslutning

Det er for det andet god praksis, at eleven bliver fejret, når de bliver udlært og uddannelsesrejsen slutter. Der findes ikke én 'rigtig' måde at holde afslutningen på, for elevernes tilhørsforhold til skolen er på tidspunktet meget forskelligt. Nogle uddannelsesinstitutioner har faste og traditionsrige afslutningsseancer med fremvisning af svendestykker og inddragelse af familie og venner. I andre tilfælde arrangeres ofte mere elevdrevne og uformelle arrangementer.

48

Grillaften med elever, lærere og forældre markerer afslutningen på grundforløb 1 og overgangen til grundforløb 2

Baggrund og udfordring

Markeringer af overgange kan bruges til at give eleverne en god afslutning på de enkelte forløb og give dem en motivation for at fortsætte på uddannelsen på det efterfølgende undervisningsforløb. Det kan være væsentligt at sikre en god overgang fra ét forløb til det næste.

Indsats

Flere uddannelser arrangerer selv sådanne afslutninger for eleverne efter de enkelte forløb. På én uddannelse arrangerer lærerne en grill-aften, hvor elevernes forældre også inviteres.

Eleverne skal være med til at lave mad og pynt til arrangementet – producere grillpølser, veje op til brød samt lave collager af billeder fra grundforløb 1.

Lærere bruger holdets Facebookgruppe til at præsentere eller repetere programmet for afslutningen og huske eleverne på at dele dette med deres forældre.

Udbytte

Arrangementet fungerer som en markør for elevernes afsluttede grundforløb 1 og er en måde at inddrage elevernes forældre i deres uddannelse. Dette kan skabe stolthed hos eleverne over et afsluttet forløb og motivation for at fortsætte på grundforløb 2.

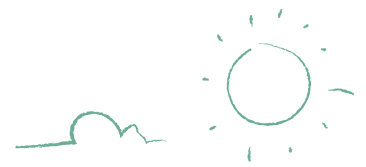
Markeringen af et skoleforløbs afslutning kan også benyttes til at forberede eleverne på det næste forløb i et forsøg på at lette overgangene undervejs i uddannelsen.

Hvad kræver det?

- **1:** Markér de delmål, eleverne opnår løbende i deres uddannelse.
- **2.** Der behøver ikke være tale om store arrangementer – flere skoler benytter sig også af for eksempel fælles morgenmad eller brunch for holdet eller aftenkaffe, hvor forældrene inviteret.
- **3:** Brug afslutningen på ét forløb til at forberede eleverne på det næste og dermed lette overgangen mellem forløbene.

49

Fast evaluerings- eller trivselsmålinger efter alle skoleforløb

Baggrund og udfordring

På blandt andet handelsuddannelsen på Herningsholm Erhvervsskole afsluttes alle forløb med en evaluering af skoleforløbet. Det gælder også på hovedforløbene på skolen, som kun er af én uges varighed.

Indsats

Der afholdes efter hvert forløb en evaluering af forløbet, hvor eleverne skal svare på blandt andet trivselsindikatorer. Læreren giver i samme forbindelse individuel feedback til alle elever. Læreren har et evalueringsark, som løbende udfyldes i løbet af ugen. Eleverne får én samlet karakter for skoleforløbet og ingen karakterer undervejs.

Udbytte

Eleven får mulighed for i de løbende evalueringer at komme til orde, hvis de har konkrete ønsker til forandring.

Eleverne får konkret feedback med, som er forbundet dels til praktikken dels til de forskellige hovedforløb.

"Jeg kan også sige; "jeg vil gerne have dig til at inddrage mere fra praksis i opgaverne". De får det direkte at vide. Og det er et af de steder, hvor vi rammer dem rigtig godt. For så kan jeg - når de kommer ind næste gang sige - hvor er det godt, du er begyndt at snakke mere om praksis."

– Lærer, handelsuddannelsen, Herningsholm Erhvervsskole

Hvad kræver det?

- **1:** Evalueringen bliver systematiseret for eksempel i slutningen af hvert skoleforløb.
- **2:** Giv eleverne mere individuel feedback og kald det feedback, så det bliver synlig feedback.
- **3:** Læg vægt på positiv feedback, så eleven glæder sig til at komme tilbage.

Evaluering – Uge 9 – 2020 – Modul 3

Uge 9	Mandag	Tirsdag	Onsdag Teori fremlæg	Torsdag	Fredag Markeds forringsopg	Afsluttende opgave - grupper	TEST 10 point	Mundtlig Feedback	STA eller DEL	Karakter for ugen
"Elev 1"	O.M. ↑	O.M. ↑	O.M. ↑		O.M.	PESTEL		Gode input, Rigtig fin teori fremlæg. God forståelse for teori og praksis		
"Elev 2"	O.M.	O.M.	O.M. ↑		O.M.	Hofsteede		Det du siger er godt, men kom gerne mere på - du har mange erfaringer fra mange steder - alt kan bruges Fin teorifremlægning		
"Elev 3"	O.M.	O.M. ↑	O.M. ↑		O.M.	Øk. Nøgetal		Gode input, Rigtig fin teori fremlæg. God		

50

Bageruddannelsen på Uddannelsescenter Holstebro afholder traditionsrig afslutningsceremoni, der skaber faglig stolthed og inspiration til andre elever

Baggrund og udfordring

Flere skoler og uddannelser har faste traditioner i forbindelse med elevernes afslutning for at fejre, at eleverne er kommet til vejs ende i deres uddannelsesforløb og har opnået de kompetencer, det kræver for at komme ud på arbejdsmarkedet.

Indsats

På bageruddannelsen på Uddannelsescenter Holstebro afholdes der ved elevernes afslutning en ceremoni i spisesalen på skolehjemmet. Familier, venner, mestre og kollegaer inviteres til seancen, og der uddeles nomineringer (for eksempel klassens bæver for "bedste ven"), medaljer og ros.

Ligeledes fremvises elevernes "produkter", de får deres bagerhat på, og der bliver taget billeder af dem, som efterfølgende vises på skolens informationsskærme. Ligeledes hænger der billeder af tidligere svendehold på gangene på skolen.

Udbytte

Eleverne får mulighed for at blive fejret af venner og familie sammen med deres klassekammerater. Det skaber en faglig stolthed blandt eleverne og en følelse af at blive set og anerkendt for deres indsats på uddannelsesrejsen.

Billeder af tidligere svendehold har til formål at inspirere og motivere de elever, der går på uddannelsen, til selv at gennemføre uddannelsen.

Hvad kræver det?

- **1:** Fastlæg en traditionsrig afslutningsseance, så eleverne har noget at se frem til undervejs i deres uddannelse.
- **2:** Faciliter en fremvisning af elevernes "produkter" eller svendeprøver for at skabe faglig stolthed omkring deres resultater.
- **3:** Inviter forældre, venner, mestre og kollegaer til afslutningen.
- **4:** Tag billeder af elever i forbindelse med afslutningen og hæng disse op på skolen eller på informationsskærme for at motivere skolens yngre elever.

Elevernes anbefalinger til et godt undervisningsmiljø

Baggrund

36 elever fra forskellige uddannelser er i den mobiletnografiske undersøgelse blevet bedt om at give deres anbefalinger til et godt undervisningsmiljø på deres uddannelse.

Nedenfor ses en sammenfatning af elevernes anbefalinger på udvalgte parametre.

Godt sammenhold

Uddannelserne skal særligt fokusere på at skabe et godt sammenhold eleverne imellem. Det kan gøres via introture og introforløb, gruppearbejde, diverse arrangementer og aktiviteter samt generelt at få eleverne til at føle sig velkomne. I et godt fællesskab er der plads til alle og masser af nærvær.

Aktiviteter

Arrangementer og aktiviteter er også vigtige for eleverne, fordi de styrker sammenholdet. Disse kan både være i og uden for den normale skoletid. Gode aktiviteter kobler det sociale med noget fagligt relevant for uddannelsen. Uddannelsesrejsen skal også huskes for andet end selve undervisningen.

Åben kommunikation

Der skal være en god, åben og ærlig kommunikation mellem uddannelse og elev. Uddannelsen skal lytte til elevernes forslag, og der skal udvises gensidig respekt. Skolen skal særligt tage hensyn til de elever, der har det svært.

Forventninger til undervisning

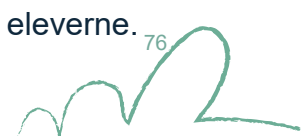
Eleverne ønsker at blive fagligt udfordret og fremhæver, at elementer såsom fagfagligt dygtige lærere, klare rammer og struktur for undervisningen, praksisrelatering, sammenhæng mellem praksis og teori og meningsfuldhed i forhold til kommende job er afgørende for uddannelsens kvalitet. Der ønskes mere og bedre differentiering – både op og ned.

Ordentlige faciliteter

Uddannelserne skal være indbydende og up-to-date. Flere elever pointerer, at der skal være et godt indeklima samt basale materielle faciliteter som er pæne, rene og velholdte. Der skal lyttes til elevernes behov i forhold til at forbedre rammerne.

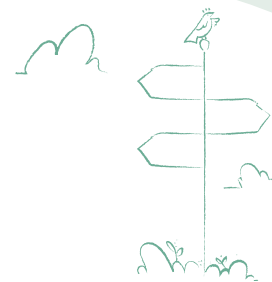
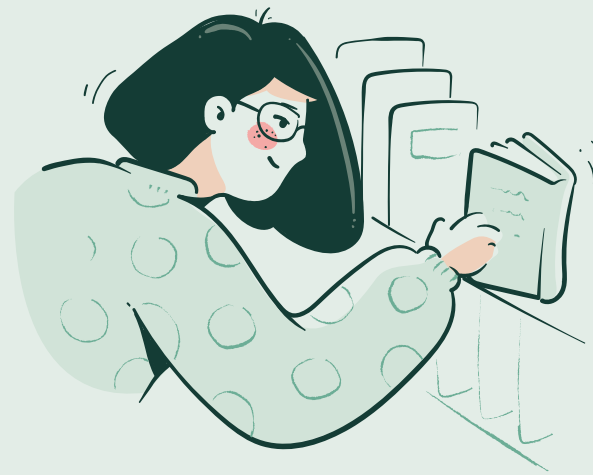
Praktikforløb

Praktikforløbet er for mange en stor og vigtig komponent i deres uddannelsesrejse. Eleverne anbefaler et tættere samarbejde mellem skole, elev og praktikpladsvirksomhed, hvor forventninger til læring, arbejdsopgaver og socialt liv drøftes. Skolerne må også gerne have mere løbende kontakt til eleverne.

Læs mere her

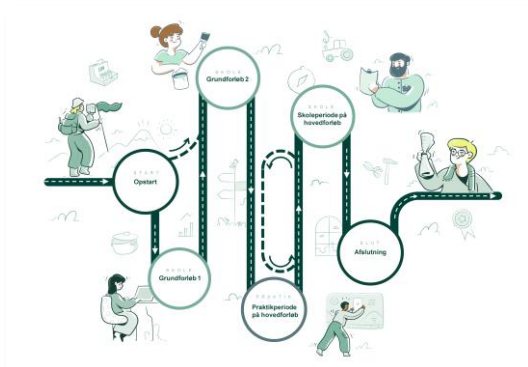
Du kan læse mere om undersøgelsen og finde flere konkrete eksempler i **hovedrapporten** "God praksis for undervisningsmiljøer på erhvervsuddannelser". Derudover kan I bruge de tilhørende **plakater**, **arbejdsark** og **udviklingsredskab** til at arbejde videre med undervisningsmiljøet på din skole.

Hovedrapport

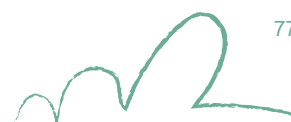
Arbejdsark

Plakater

Udviklingsredskab

Epinion

Ryesgade 3F
2200 København N
Denmark

T: +45 87 30 95 00

E: contact@epinionglobal.com

DPU

Campus Emdrup

Tuborgvej 164
2400 København
Denmark

T: +45 87 15 00 00

E: dpu@edu.au.dk

